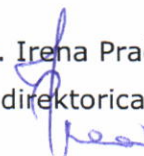

POROČILO

**AGENCIJE ZA ENERGIJO O REALIZIRANIH
PRIHODKIH IZ UPRAVLJANJA PREZASEDENOSTI IN
NJIHOVI PORABI V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA
OBDOBJE OD 1. JULIJA 2014 DO 30. JUNIJA 2015**

Maribor, julij 2015

Mag. Irena Praček,
direktorica

1 UVOD

To poročilo je izdelano skladno z določili Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (v nadaljevanju: Uredba ES 714/2009), ki v svojem 16. členu (Splošna načela upravljanja prezasedenosti) v točki 6 opredeljuje, da se vsak prihodek, ki nastane zaradi dodeljevanja povezav, uporabi za naslednje namene:

- (a) zagotovitev dejanske razpoložljivosti dodeljene zmogljivosti; in/ali
- (b) vzdrževanje ali povečanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje, zlasti z novimi povezovalnimi daljnovodi.

V nadaljevanju navedeno določilo opredeljuje, da če prihodkov ni mogoče učinkovito porabiti za namene iz točk (a) in/ali (b), se lahko ob upoštevanju odobritve regulativnih organov zadevnih držav članic uporabijo v najvišji vrednosti, ki jo določijo ti regulativni organi, kot dohodek, ki ga regulativni organi upoštevajo pri odobritvi metodologije za obračunavanje omrežnih tarif in/ali določanju tarif in o takšni odobritvi obvestijo Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev. Preostali prihodki se prenesejo na ločen interni račun, dokler jih ni mogoče porabiti za namene iz točk (a) in/ali (b).

Prav tako je to poročilo izdelano skladno z določili Smernic za upravljanje in dodeljevanje razpoložljive prenosne zmogljivosti povezav med nacionalnimi omrežji (Uredba ES 714/2009 - Priloga 1), ki v poglavju 6 (Uporaba prihodka od prezasedenosti) v točki 6.5 opredeljuje, da »regulativni organi vsako leto do 31. julija istega leta objavijo poročilo, v katerem so navedeni prihodki, nastali v 12-mesečnem obdobju do 30. junija istega leta, in kako so bili ti zadevni prihodki uporabljeni, ter potrditev, da je ta uporaba v skladu s to uredbo in temi smernicami ter da je skupni znesek prihodka od prezasedenosti namenjen enemu od treh predpisanih namenov«.

Poročilo vsebuje informacijo o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2014 do 30. junija 2015. Prihodki iz upravljanja prezasedenosti so bili realizirani na podlagi izvajanja dražb na mejah Republike Slovenije, kjer ima slovenski prenosni sistem povezavo s sosednjimi sistemi.

2 OPIS IZVAJANJA DRAŽB NA MEJAH REPUBLIKE SLOVENIJE

Področje dodeljevanja in uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti (v nadaljevanju ČPZ) v EU ureja Uredba ES 714/2009, ki med drugim zahteva obvezno uporabo tržnih metod dodeljevanja razpoložljivih ČPZ. Uredba ES 714/2009 prav tako zahteva koordinirano dodeljevanje razpoložljivih ČPZ v posameznih evropskih

regijah. Slovenija je z mejo z Avstrijo vključena v regijo Srednja vzhodna Evropa (CEE), z mejo z Italijo v regijo Srednja južna Evropa (CSE), z mejo s Hrvaško pa v tako imenovano osmo regijo, ki obsega države Jugovzhodne Evrope. Po vstopu Hrvaške v EU 1. julija 2013 je ta država sprožila pobudo, da bi se pridružila regiji CEE. S tem se je meja med Slovenijo in Hrvaško v praksi vključila v regijo CEE, saj se na njej za dodeljevanje ČPZ uporabljajo enaka pravila kot v tej regiji.

V regiji CEE in na mejah Hrvaške proti tej regiji (slovensko-hrvaška in madžarsko-hrvaška) je v obdobju, ki ga pokriva poročilo, vse dražbe izvajala skupna dražbena hiša CAO, ki ima sedež v nemškem Freisingu. V regiji CSE je v tem obdobju vse eksplicitne dražbe izvajala dražbena pisarna CASC.EU, ki ima sedež v Luksemburgu. Izjema v tej regiji so bile dražbe za dan vnaprej na meji med Slovenijo in Italijo. Na tej meji je bilo v obdobju do vključno 23. februarja 2015 vzpostavljeno bilateralno spajanje trgov, od 24. februarja 2015 naprej pa je bila vključena v regionalno spajanje trgov regije CSE. To pomeni, da so se v obdobju, ki ga pokriva to poročilo, vse zmogljivosti za dan vnaprej dodeljevale implicitno s trgovanjem na borzah z električno energijo.

V obdobju, ki ga pokriva to poročilo, je bila najpomembnejša sprememba na področju dodeljevanje ČPZ že omenjena uvedba regionalnega spajanja trgov v regiji CSE, ki temelji na uporabi obstoječe NTC/ATC metode. V regiji CEE so se nadaljevale priprave na uvedbo spajanja trgov z uporabo nove metode, ki bo temeljila na dejanskih pretokih moči v omrežju (angl. flow based - FB metoda). Spajanje trgov v regiji CEE bo predvidoma uvedeno skupaj z regijama Srednja zahodna Evropa (CWE) in Severna zahodna Evropa (NWE).

V obdobju od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 so se na vseh treh slovenskih mejah, preko katerih so speljane čezmejne daljnovidne povezave, izvajale letne, mesečne in dnevne dražbe za proste ČPZ v uvozni in izvozni smeri. Razen dnevnih dražb na meji z Italijo so bile vse dražbe eksplicitne, kar pomeni, da so se trgovci potegovali za ČPZ ločeno od trgovanja z energijo. V tem obdobju je na ravni EU potekala tudi izdelava usklajenih dražbenih pravil za celoten skupni evropski trg, ki naj bi se začele uporabljati za dodeljevanje ČPZ, ki bodo uporabljene v letu 2016 in kasneje. Ta pravila zahteva omrežni kodeks o dodeljevanju dolgoročnih zmogljivosti, ki še ni bil pretvorjen v zavezujočo evropsko uredbo, vendar so se regulatorji in sistemski operaterji po priporočilu ACER odločili za pripravo takega dokumenta, še preden bo ta postal zavezujoč. Usklajena dražbena pravila bodo nadomestila veljavna pravila za dodeljevanje ČPZ, ki sedaj obstajajo za vsako evropsko regijo posebej.

V obdobju od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 so se razpoložljive ČPZ na slovensko-avstrijski meji dodeljevale na podlagi Pravil za koordinirano izvajanje avkcij prenosnih zmogljivosti za področje CEE regije. V istem obdobju so se razpoložljive ČPZ na slovensko-hrvaški meji dodeljevale na podlagi Pravil za koordinirano izvajanje avkcij prenosnih zmogljivosti na HU-HR in SI-HR mejah, ki so vsebinsko enaka pravilom, ki so v veljavi v regiji CEE. Na slovensko-italijanski meji so se v obdobju od 1. julija do 31. decembra 2014 razpoložljive ČPZ na mesečni in letni ravni dodeljevale na podlagi Pravil za dodeljevanje zmogljivosti prek eksplicitnih

avkcij v srednje-zahodni evropski regiji (CWE), srednje-južni evropski regiji (CSE) in Švici, različica 1.1, v obdobju od 1. januarja do 30. junija 2015 pa na podlagi Pravil za dodeljevanje zmogljivosti prek eksplicitnih avkcij v srednje-zahodni evropski regiji (CWE), srednje-južni evropski regiji (CSE) in Švici, različica 2.0. Dodeljevanje razpoložljivih ČPZ na dnevni osnovi na slovensko-italijanski meji sta v obdobju od 1. julija 2014 do 23. februarja 2015 urejala Krovni sporazum glede načel in ciljev projekta spajanja trgov električne energije Italije in Slovenije in Petstranski sporazum glede projekta spajanja trgov Italije in Slovenije, po 24. februarju 2015 pa sporazumi, ki so jih sistemski operaterji in borze z električno energijo regije CSE podpisali v okviru projekta vzpostavitve regionalnega spajanja trgov. Skladno z določili Energetskega zakona so vsa pravila dodeljevanja ČPZ na eksplicitnih dražbah objavljena na spletnih straneh slovenskega sistema operaterja (www.eles.si).

3 REALIZACIJA PRIHODKOV IZ UPRAVLJANJA PREZASEDENOSTI

Sistemski operater je v obdobju od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 realiziral 48.674.093 EUR prihodkov iz upravljanja prezasedenosti. Navedeni prihodki iz upravljanja prezasedenosti so bili realizirani na vseh mejah, in sicer:

		v EUR
MEJA	julij 2014 - junij 2015	
Avstrija	21.997.832	
Hrvaška	2.413.837	
Italija	24.262.424	
SKUPAJ	48.674.093	

Tabela 1: Realizirani prihodki iz upravljanja prezasedenosti v obdobju julij 2014 – junij 2015

4 PORABA PRIHODKOV IZ UPRAVLJANJA PREZASEDENOSTI

Iz podatkov sistema operaterja o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi uporabi za obdobje od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 izhaja, da so prihodki iz upravljanja prezasedenosti za obdobje od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 skladno s prikazom v tabeli 2 namenjeni za:

- vzdrževanje ali povečevanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje, zlasti z novimi povezovalnimi vodi (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6b) in

- kot dohodek, ki ga regulativni organ upošteva pri odobritvi metodologije za obračunavanje omrežnih tarif in/ali določanju tarif (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6 - drugi pododstavek).

v EUR	
Poraba prihodkov iz upravljanja prezasedenosti tekočega obdobja (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6)	Julij 2014 - Junij 2015
Za zagotovitev dejanske razpoložljivosti dodeljene zmogljivosti (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6a)	0
Vzdrževanje ali povečevanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje, zlasti z novimi povezovalnimi vodi (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6b)	2.366.531
Kot dohodek, ki ga regulatorni organ upošteva pri odobritvi metodologije za obračunavanje omrežnih tarif in/ali določanju tarif (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6 - drugi pododstavek)	46.307.562
SKUPAJ	48.674.093

Tabela 2: Poraba prihodkov iz upravljanja prezasedenosti v obdobju julij 2014 – junij 2015

Prav tako iz podatkov systemskega operaterja izhaja, da je bila v obdobju od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 realizirana poraba prihodkov iz upravljanja prezasedenosti preteklih obdobj na ločenem internem računu v znesku 3.008.338 EUR za vzdrževanje ali povečevanje povezovalne zmogljivosti prek naložb v omrežje, zlasti z novimi povezovalnimi vodi (Uredba 714/2009, člen 16, točka 6b). Stanje prihodkov iz upravljanja prezasedenosti preteklih obdobj na ločenem internem računu systemskega operaterja dne 30. junija 2015 znaša 4.339.574 EUR.